

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 90 0 П 053936 25 Рев
Бања Лука, 14.05.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Јадранке Станишић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Р.М., рођ. Б. из П., [...], коју заступа пуномоћник Живан Благојевић, адвокат из Шамца, против тужених 1. Б.М. из Б., [...] и 2. **ДОО „Б.“ Б., општина П.**, које заступа пуномоћник Мирко Симић, адвокат из Брчког, ради утврђења и подјеле брачне имовине, вриједност спора 100.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужених против пресуде Окружног суда у Добоју број 90 0 П 053936 24 Гж 2 од 05.12.2024. године, на сједници вијећа одржаној дана 14.05.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Шамцу број 90 0 П 053936 23 П 3 од 27.06.2024. године утврђено да је ништав Уговор о купопродаји број ОПУ-[...] закључен дана 05.12.2019. године између Б.М., као продавца, са једне стране и **ДОО „Б.“ из Б., општина П.**, као купца, нотарски обрађен пред нотаром Миодрагом Пајићем са сједиштем у Брчком, по којем је тужени Б.М. (у даљем тексту: првотужени) продао туженом **ДОО „Б.“** (у даљем тексту: друготужени) некретнине и то к.ч. 2137/2 звана О., кућа и зграда 1, површине 100 м², кућа и зграда 2, површине 116 м², њива 5. класе површине 194 м², двориште површине 500 м², уписане у ПЛ број 2070/1 к.о. П. (сада уписано у Лист непокретности број 1619 к.о. П.) и некретнине означене као к.ч. 782 В., шума 3. класе површине 25.349 м², к.ч. број 1140 П. шума 4. класе површине 11.440 м², к.ч. 1141 Б.П. њива 7. класе, површине 13.077 м², к.ч. 1143 О.б., кућа и зграда 1, површине 18 м², двориште површине 452 м², к.ч. 1144/2, звана О., воћњак 5. класе, површине 1400 м², к.ч. 1150, звана К., њива 7. класе површине 18.464 м², к.ч. 1151, звана К., њива 7. класе површине 17.945 м²; к.ч. 2057/3 звана Б., њива 6. класе површине 2.932 м², све уписане у ПЛ број 707/4 к.о. Б. (сада уписано у Лист непокретности број 609 к.о. Б.), па су тужени обавезани трпјети да се на основу ове пресуде а по њеној правоснажности успостави књижно стање у евиденцијама некретнина које је било прије провођења Уговора о купопродаји број ОПУ-[...] закљученог дана 05.12.2019. године.

Утврђено је да заједничку имовину тужитељице и првотуженог, која је стечена за вријеме трајања њихове брачне заједнице, чини непокретна имовина и то:

-Породична стамбена зграда спратности П+1, укупне површине цца 240 м², изграђена на парцели број 2137/2 звана О., стамбено-пословни објекат, површине 100 м², пословни објекат, површине 116 м², остали објекти површине 5 м², двориште стамбено-пословног објекта површине 681 м², уписане у ЛН број 1619 К.О. П.; Кафе бар О. који се налази у пословном простору површине 200 м² који се налази на парцели број 2137/2 уписана у ЛН број 1619 к.о. П., сада уписана као власништво друготуженог;

-Помоћна зграда габаритних димензија 24х6 изграђена на парцели број 2137/2 звана О., кућа и зграда 1, површине 100 м², кућа и зграда 2, површине 116 м², њива 5. класе површине 194 м² уписане у ЛН број 1619 к.о. П., сада уписана као власништво друготуженог;

-Некретнине уписане у ЛН број 609 К.О. Б. и то: к.ч. 782, звана В., шума 3. класе, површине 25.147 м²; к.ч. 1140, звана П., шума, 4. класе површине 11.476 м², к.ч. 1141, звана Б.п., њива 7. класе, површине 13.181 м²; к.ч. 1143 звана О.б., стамбени објекат, површине 21 м², двориште површине 329 м²; к.ч. 1144/2, звана О., воћњак 5. класе, површине 1391 м²; к.ч. 1150, звана К., њива 7. класе површине 18.558 м²; к.ч. 1151, звана К., њива 7. класе површине 17.919 м²; к.ч. 2057/3 звана Б., њива 6. класе површине 2.935 м² сада уписана као власништво друготуженог.

Утврђено је да заједничку имовину тужитељице и првотуженог стечену током трајања брачне заједнице представља к.ч. број 1142 звана О.б. њива седме класе пов. 11.938 м² уписана у ЛН број 548 К.О. Б., сада уписана као власништво првотуженог са дијелом 1/1.

Утврђено је да је допринос тужитељице у стицању ове имовине $\frac{1}{2}$ па су тужени обавезани трпјети да се тужитељица у јавним књигама упише као власник и посједник напријед описаних некретнина са дијелом од $\frac{1}{2}$ те трпјети диобу и предати јој у посјед сувласнички дио који јој на диоби припадне.

Утврђено је да заједничку имовину тужитељице и првотуженог стечену током трајања брачне заједнице представљају покретне ствари и то:

Три путничка моторна возила:

- Пмв марке М.б., тип возила [...], број таблица [...], број шасије [...], година производње [...];
- Пмв марке А. , тип возила [...], број таблица [...], број шасије [...], година производње [...];
- Пмв марке V., тип возила [...], број таблица [...], број шасије [...], година производње [...];

2 тросједа и фотелја, клуб сто, телевизор, стаклено постоље за телевизор, зидни сат, украсно огледало, акваријум са рибицама, дрвена кутија као постоље за акваријум, рачунар, стаклени сто за рачунар, столица за рачунар, клима уређај, 2 тепиха, трпезаријски стаклени сто, 6 столица (дневни боравак); кухињски елементи у дужини од 5м, шанк са двије шанковске столице, кристални лустер, машина за прање посуђа, микроталасна, апарат за кафу, икона и кандило, кућни инхалатор са компресором, ручни мјерач за притисак, ручни усисивач за усисавање столова, кухињски елементи у дужини од 3м, електрични шпорет, напа, фрижидер, 1 ормар за одлагање апарата, миксер, пекач за хљеб, 1 електрични роштиљ, 1 већи професионални тостер Делимано, парочистач, електрични апарат за печење палачинки, штапни усисивач, обични усисивач; самостојећи миксер, штапни миксер, 2 металне полице, замрзивач ладичар, мали ручни парочистач за чишћење купатила и кухиње, мали ручни парочистач за чишћење прозора, 2 комада „Lazy Bag“ на надувавање, 4 мала ладичара за намирнице, 2 рефлектора, алат (остава); машина за прање веша, машина за сушење веша, бојлер од 300л (гријање воде на струју, централно и силарно гријање) (вешерај); регал са двије ладнице за обућу, 2 дјечија портрета, велико зидно огледало 2х2 (ходник приземље); мода за шминкање са огледалом и једна висока столица, дјечији ладичар са кадицом за купање, степер за руке и ноге, тепих стаза, клима уређај (ходник према спаваћим собама); велики кревет са Bluetooth озвучењем, регал дужине 3м сто за рачунар са

једном ладицом, гејмерска столица за рачунар, рачунар, телевизор, 2 наткасне са 2 ладице, сто са једном ладицом за обављање школских обавеза (М. соба); велики кревет, регал дужине 4м, 2 фотеле и сто, сто са једном ладицом за обављање школских обавеза и столица, наткасна са двије ладице, украсни тепих (крзнени), лустер са Bluetooth озвучењем, пегла за косу Ремингтон, пегла за увијање косе-професионална Ровента, фен за косу професионални, телевизор, конзола за „Nintendo Wii“, фотоапарат, зидни сат, рам са сликама, „Lazy Bag“ (К. соба); брачни кревет и додатак уз кревет за и двије стазе, телевизор, комода, 3 путна кофера (Р. и Б. соба); 4 регала од по 1м, полице за торбе и обућу, 2 сталка са 2 шипке за качење гардеробе, даска за пеглање, професионална пегла са спремником на пару, обична пегла на пару, 2 пластична ладичара. 2 путна кофера, комплет постелине за 3 лежаја по 3 комплета и прекривача (гардеробер), метални сто и 4 пластичне столице (тераса); велики замрзивач за храну (помоћна зграда магацин); справе за вјежбање, бокс врећа, степер, справа за трбушњаке, М. кревет у облику аутомобила (таван помоћне зграде); брачни кревет, двије наткасне са по 2 ладице, комода са огледалом и ладницама за шминкање, стаклени сто за телевизор, регал од 3м, дјечији креветац, дјечија колица, носилка за бебу, дјечији кревет на спрат (породична кућа у П.);

Покретне ствари у СУР Д. Б. О. П.: 4 велике јелке са свијетлећим куглама и мноштво накита за јелку, 15 свијетлећих цријева за украшавање, кафића, баште кафића и вањског дијела баште кафића (таван); 3 расхладне витрине, рачунар, сто за рачунар, звучници и појачало, кожна угаона сећија, 3 кожна двосједа, 30 кожних фотела, 11 столова од мрамора, 4 шанковске инокс столице, 3 телевизора и пројектор и платно за пројектор, 2 металне полице за пиће, ладичар од 4 ладице, огледало 2x1м, 2 клима уређаја, професионална дим машина, професионална машина за балончиће, 6 инокс дозера за пиће, диско расвјета 2 комада, мали фрижидер, боца за прављење шлага под притиском (кафић и магацински простор кафића); 1 кожни двосјед, 1 кожна угаона сећија, 5 кожних табуреа, 20 кожних фотела, 8 столова, 2 шанкерска стола, 8 шанкерских инокс столица, комода са три ладице (затворена башта кафића); велика тенда која покрива 70 м² баште, 2 велика сунцобрана, 8 великих пластичних столова, 48 пластичних столица, 2 велике жељезне љуљашке са мрежом, 2 металне љуљашке за дјецу и одрасле, 1 мала љуљашка за дјецу, 8 шанкерских столова, 12 дрвених шанковских столица (отворена башта кафића, на спрату изнад затворене баште); 3 пластична двосједа, 8 пластичних столица – фотела, 80 пластичних столица, 3 метална стола, 20 пластичних столова, жељезна љуљашка за дјецу и одрасле, клацкалица за дјецу (љетна башта);

Утврђено је да је допринос тужитељице у стицању напријед побројаних покретних ствари $\frac{1}{2}$, па је првотужени обавезан да то призна и да трпи диобу у омјеру $\frac{1}{2}$ сљедећих ствари:

- Пмв марке М.в., тип возила [...], број таблица [...], број шасије [...], година производње [...];
- Пмв марке А. , тип возила [...], број таблица [...], број шасије [...], година производње [...];
- Пмв марке V., тип возила [...], број таблица [...], број шасије [...], година производње [...], као и ствари:

-Дрвена кутија као постоље за акваријум са рибицама; Клима уређај; Кухињски елементи – дужине 5м; Кухињски елементи у дужини од 3 м; Електрични шпорет; Напа; 2 металне полице; 4 мала ладичара за намирнице; Разни алат у остави; Бојлер од 300 л – вешерај (гријање воде на струју централно и соларно гријање – вешерај); Велико зидно огледало 2 x 2 (ходник приземље); Клима уређај (ходник према

спаваћим собама); Лустер са Bluetooth озвучењем; 4 регала од по један метар; Полице за торбу и обућу;

-Покретних ствари које се налазе у СУР Д. О.: Велике јелке са свијетлећим куглама и мноштво накита за јелку; 3 расхладне витрине; Рачунар; Сто за рачунар; Звучници и појачало; Кожна угаона сећија; 3 Кожна двосједа; 30 Кожних фотеља; 11 Столова од мрамора; 4 Шанковске инокс столице; 2 металне полице за пиће; 2 Огледала 2 x 1; 2 Клима уређаја; 6 Инокс дозера за пиће; мали фрижидер; Боца за прављење шлага под притиском (кафић и магацински простор); Кожни двосјед; Кожна угаона сећија; 5 Кожних табуреа; 20 Кожних фотеља; 8 Столова; 2 Шанкерска стола; 8 Шанкерских инокс столица; Комода са три ладнице (затворена башта кафића); велика тенда која покрива 70 м² баште; 2 Велика сунцобрана; 6 Великих пластичних столова; 48 Пластичних столица; 2 Велике жељезне љуљашке са мрежом; 2 Металне љуљашке за дјецу и одрасле; Мала љуљашка за дјецу; 8 Шанкерских столова; 12 Дрвених шанкерских столица (отворена башта кафића на спрату изнад затворене баште); 8 Пластичних двосједа; 8 Пластичних столица –фотеља; 80 Пластичних столица; 3 Метална стола; 20 Пластичних столова,

и да тужитељици преда ствари које јој на диоби припадну.

Утврђено је да заједничку имовину тужитељице и првотуженог стечену током трајања брачне заједнице представљају новчана средства на име комитента Б. М. код „Наше банке“ на рачуну број [...] на дан 04.01.2020. године у износу од 4.368,04 КМ.

Утврђено је да заједничку имовину тужитељице и првотуженог стечену током трајања брачне заједнице представљају орочена и разрочена девизна средства на рачуну комитента Б.М. код „Наше банке“ рачун број [...] у износу од 66.742,15 ЕВРА односно 130.536,30 КМ, на дан 04.01.2020. године, као дана фактичког престанка брачне заједнице.

Утврђено је да је допринос тужитељице у стицању ових новчаних средстава $\frac{1}{2}$ па је доследно овом утврђењу првотужени обавезан трпјети подјелу тих средстава у омјеру $\frac{1}{2}$ и тужитељици исплатити њен сувласнички дио у року од 30 дана од дана пресуђења.

Тужбени захтјев тужитељице у преосталом дијелу, којим тужитељица тражи да се обавезе првотужени да јој исплати 22.534,80 КМ на име новчане противвриједности за слиједеће покретне ствари: 2 тросједа и једна фотеља; 1 клуб сто; 1 телевизор, 1 стаклено постолје за телевизор; 1 зидни сат; 1 украсно огледало; 1 акваријум са рибицама; 1 рачунар; 1 стаклени сто за рачунар; 1 столица за рачунар; 2 тепиха; 1 трпезаријски стаклени сто; 6 столица (дневни боравак); 1 шанк са 2 шанковске столице; 1 кристални лустер; 1 машина за прање посуђа; 1 микроталасна; 1 апарат за кафу; 1 икона и кандило; 1 кућни инхалатор са компресором; 1 ручни мјерач за притисак; 1 ручни усисивач за усисавање столова; 1 фрижидер; 1 ормар за одлагање апарата; 1 миксер; 1 пекач за хљеб; 1 електрични роштиљ; 1 већи професионални тостер Делимано; 1 парочистач; 1 електрични апарат за печење палачинки; 1 штапни усисивач; 1 обични усисивач; 1 самостојећи миксер; 1 штапни миксер; 1 замрзивач ладичар; мали ручни парочистач за чишћење купатила и кухиње; 1 мали ручни парочистач за чишћење прозора; 2 „Лазу баг“; 2 рефлектора; 1 машина за прање веша; 1 машина за сушење веша; 1 регал са двије ладнице за обућу; 2 дјечија портрета; 1 комода за шминкање са огледалом и једна висока столица; 1 дјечији ладичар са кадицом за купање; 1 степер за руке и ноге; 1 тепих стаза; 1 Велики кревет са bluetooth озвучењем; 1 регал дужине 3 м; 1 сто за рачунар са једном ладницом; 1 гејмерска столица за рачунар; 1 рачунар; 1 телевизор; 1 наткасне са двије ладнице; сто са једном ладницом за обављање школских обавеза (М.соба); 1 велики кревет; 1 регал дужине 4 м; 2 фотеље и 1 сто; 1 сто са једном

ладицом за обављање школских обавеза и столица; 1 наткасна са двије ладнице; 1 украсни тепих (крзнени); 1 пегла за косу Ремингтон; 1 пегла за увијање косе-професионална Ровента; 1 фен за косу професионални; 1 телевизор; 1 Конзола за „Nintendo Wii“; 1 фотоапарат; 1 зидни сат; 1 рам са сликама; 1 „Lazy Bag“ (К. соба); 1 брачни кревет и додатак уз кревет и двије стазе; 1 телевизор; 1 комода; 3 путна кофера (Р. и Б. соба); 2 сталка са двије шипке за качење гардеробе, 1 даска за пеглање; 1 професионална пегла са спремником за пару; 1 обична пегла на пару; 2 пластична ладичара; 2 путна кофера; комплет постелјина за 3 лежаја по 3 комплета и прекривача (гардаробер); 1 метални сто и 4 пластичне столице (тераса); велики замрзивач за храну (помоћна зграда-магацин); справе за вјежбање; 1 бокс врећа; 1 степер; 1 справа за трбушњаке; М. кревет у облику аутомобила (таван помоћне зграде); 1 брачни кревет; 2 наткасне са по двије ладнице; 1 комода са огледалом и ладницама за шминкање; 1 стаклени сто за телевизор; регал од 3 м; 1 дјечији креветац; 1 дјечија колица; 1 носиљка за бебу; 1 дјечији кревет на спрат (породична кућа у П.); 3 велике јелке са свјетлећим куглама и мноштво накита за јелку; 15 цријева за украшавање кафића, баште кафића и вањског дијела баште кафића (таван); 3 телевизора и 1 пројектор и платно за пројектор; 1 ладичар од 4 ладнице; 1 професионална дим машина; 1 професионална машина за балончиће; 2 диско расвјете; 2 велика пластична стола; 2 пластична двосједа; 1 жељезна љуљашка за дјецу и одрасле; 1 клацкалица за дјецу (љетна башта), одбијен је као неоснован.

Тужени су обавезани да тужитељици солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 18.302,90 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 90 0 П 053936 24 Гж 2 од 05.12.2024. године жалба тужених је одбијена и првостепена пресуда, у оспореном усвајајућем дијелу, потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побијају тужени због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев у цјелости одбије или да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужитељица предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице: да се утврди да је ништав Уговор о купопродаји број ОПУ-[...] закључен дана 05.12.2019. године између првотуженог (као продавца) и друготуженог (као купца), нотарски обрађен пред нотаром Миодрагом Пајићем са сједиштем у Брчком, па да се успостави раније земљишно књижно стање; да се утврди да заједничку имовину, стечену у браку тужитељице и првотуженог, чини непокретна имовине и покретне ствари, као и новчана средства на рачунима код „Наше банке“, све ближе означено у изреци првостепене пресуде; да се утврди да је допринос тужитељице у стицању те имовине 1/2 дијела; да се тужени обавезу да трпе да се тужитељица на некретнинама са наведеним дијелом упише у јавним евиденција, те у односу на покретне ствари да трпе диобу, а за покретне ствари које су отуђене да јој исплате новчану протувриједност у износу од 22.534,80 КМ.

По проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да су тужитељица и првотужени закључили брак ...**2003.** године; да су по закључењу брака у прво вријеме живјели код родитеља првотуженог, затим у Б., а од **2011.** године у породичној кући која је те године (са помоћним објектом) на име првотуженог купљена (која је предмет тужбеног захтјева); да је до фактичког прекида брачне заједнице дошло у ... **2020.** године, а након чега је брак разведен пред Основним судом у Шамцу; да су током трајања брака стекли двоје дјеце; да су родитељи туженог Ј. и П. М. оснивачи друготуженог предузећа, које се бавило продајом и транспортом жита; да је код друготуженог био запослен и првотужени, који је од 2016. године на позицији директора; да тужитељица није била запослена у периоду док су дјеца била мала, након чега се и она запослила код друготуженог, а од 2010. године је водила књиговодство за кафић који су у помоћном објекту отворили она и супруг; да су у помоћном објекту оспособили и пословни простор који су давали у закуп; да је почев од 2004. године првотужени закључио више купопродајних уговора о куповини земљишта (које је предмет тужбеног захтјева); да је првотужени (као продавац) купопродајним уговором број ОПУ-[...], закљученим дана 05.12.2019. године, друготуженом (као купцу) продао предметну породичну кућу, са помоћним објектом и земљиште, односно некретнине које су сада уписане у лист непокретности број 1619 к.о. П. и број 609 к.о. Б., а на који уговор је сагласност дала и тужитељица; да је према уговору о позајмици од 09.10.2019. године првотужени од друготуженог примио позајмицу у износу од 50.000,00 КМ, на рок 08.10.2019. до 09.12.2019. године, без обрачунате камате.

На темељу тих чињеница, првостепени суд налази да предметне непокретности, покретне ствари, те средства на рачунима код банке, представљају заједничку имовину стечену у браку тужитељице и првотуженог, а да новчана помоћ родитеља првотуженог приликом куповине породичне куће, земљишта и аутомобила, иде у корист оба брачна друга, јер да првотужени није доказао да се ради о поклону учињеном искључиво првотуженом. У прилог таквом закључку је означавање у купопродајном уговору број ОПУ-[...] од 05.12.2019. године да непокретности које су биле предмет промета представљају заједничку имовину стечену у браку тужитељице и првотуженог. Првостепени суд, даље, налази да је допринос тужитељице и првотуженог у стицању те имовине једнак, односно да првотужени није доказао да је његово допринос у стицању те имовине очигледно већи. Према становишту првостепеног суда, у погледу уговора број ОПУ-[...] од 05.12.2019. године, тужитељица није доказала наводе да је своју сагласност за закључење овог уговора дала из страха. Међутим, налазећи да суд по службеној дужности пази на ништавост уговора и да је недопуштена побуда (да се тужитељица осујети у својим правима) утицала на закључење истога, првостепени суд закључује да се ради о привидном уговору. Из ових разлога, позивом на одредбе члана 51, 52, 53, 66. став 1. и 103. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО), као и на одредбе члана 270. став 5. и 6, 271, 272, 273. и 281. Породичног закона ("Службени гласник Републике Српске" бр. 54/02, 41/08, 63/14 и 56/19, даље: ПЗ), првостепени суд је усвојио тужбени захтјев тужитељице, осим у дијелу којим је тражена исплата протувриједности покретних ствари.

Одлучујући о жалби тужених, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу одбио и првостепену пресуду, у оспореном усвајајућем дијелу, потврдио.

Нижестепене пресуде су правилне и законите и ревизионим наводима нису доведене у озбиљну сумњу.

Према одредби члана 270. став 5. ПЗ имовина коју су брачни другови стекли током брачне заједнице, као и приходи из те имовине, чине заједничку имовину. Сагласно одредби члана 272. став 1. истога закона свакоме од брачних супружника припада по једна половина заједничке имовине, а сваки брачни супружник може захтијевати да му суд одреди већи дио припадајуће му половине заједничке имовине, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног друга (члан 273. став 1. ПЗ).

Сагласно одредби члана 270. став 6. ПЗ поклони трећих лица учињени током брачне заједнице (у новцу, стварима, пружању помоћи радом и слично) улазе у заједничку имовину, без обзира који их је брачни друг примио, уколико другачије не произлази из намјене поклона, или се из околности у моменту давања поклона може закључити да је поклонодавац желио учинити поклон само једном од брачних супружника.

Према утврђењу нижестепених судова, предметна непокретна и покретна имовина, као и новчана средства на рачуну код банке, су стечени током трајања брака између тужитељице и првотуженог, њиховим заједничким радом и улагањима, па се ради о њиховој заједничкој имовини, како су то правилно закључили и нижестепени судови, те се не могу прихватити као основани ревизиони наводи којима се том закључку приговара. На наведени закључак није од утицаја утврђење да су родитељи првотуженог новчано помагали куповину породичне куће, са помоћним објектом, те куповину земљишта, као и куповину аутомобила, јер се сходно цитираној законској одредби (члан 270. став 6. ПЗ) има изети да су тиме помагали обома, односно да су учинили поклон обома, у намјери да се првотужени и његова породица стамбено збрину и да буду ситуирани, јер првотужени није доказао да се ради о поклонима који су учињени њему искључиво (кад се има у виду садржај уговора о куповини породичне куће из 2011. године и исказа оца првотуженог Ј.М.). Не могу се прихватити ни ревизиони наводи да тужбеним захтјевом покретне ствари нису довољно одређене, јер је према наводима странака истима познато о којим стварима је ријеч. Правилно је утврђено да је допринос тужитељице и првотуженог у стицању те имовине једнак, јер се код одређивања доприноса сваког брачног супружника води рачуна не само о личном дохотку и заради сваког од њих, него и о помоћи једног брачног супружника другом, о раду у домаћинству и породици, бризи око подизања и васпитања дјете, као и о сваком другом облику рада и сарадње у управљању, одржавању и повећању заједничке имовине (члан 273. став 3. ЗПП).

Према томе, правилно је удовољено захтјеву тужитељице за утврђење заједничке имовине, утврђење једнаком доприноса у стицању и посљедично налагању трпљења уписа права својине и диобе покретних ствари.

Оспореним купопродајним уговором (број ОПУ-[...] од 05.12.2019. године), првотужени је прометовао претежним дијелом предметне непокретне и покретне имовине, тако што је исту продао друготуженом за купопродајну цијену од 100.000,00 КМ. Првотужени као разлог закључења овог уговора наводи да је, ради финансирања начина живота његове породице, који је између осталог подразумијевао намјештање куће модерним намјештајем, бројна путовања у иностранство и скупа путничка моторна возила, узео позајмицу од друготуженог, па да је намјера била да се из остварене купопродајне цијене та позајмица врати.

Према презентираним уговору о позајмици од 09.10.2019. године, првотужени је од друготуженог примио позајмицу од 50.000,00 КМ, који дуг је према потврди о враћању позајмице измирен 09.12.2019. године. Наведени уговор је потписао првотужени (као зајмопримац) и као директор друготуженог. Првотужени није презентирао друге материјалне доказе о постојању дуга. Како је оспореним купопродајним уговором имовина тужитељице и првотуженог (према подацима из налаза вјештака пољопривредне, шумарске и грађевинске струке) прометована далеко испод њене вриједности, те се Ј. М. приликом саслушања изјашњава да му није познат разлог куповине наведене имовине, који разлог није наведен ни у самом уговору, по закључењу уговора није извршена предаја у посјед, те је убрзо по закључењу купопродајног уговора дошло до фактичког прекида брачне заједнице између тужитељице и првотуженог, правилан је закључак нижестепених судова да се ради привидном уговору (члана 66. став 1. ЗОО). Наиме, исти је настао сагласношћу воље уговорних страна да се само створи привид (фикција) о склапању купопродајног уговора и по свему судећи је усмјерен на то да се осујете имовинска права тужитељице. Тиме је исти ништав, о чему суд сагласно одредби члана 109. ЗОО води рачуна по службеној дужности, па је правилно усвојен тужбени захтјев за утврђење његове ништавости. Како се, дакле, не ради о правно ваљаном уговору, то је без правног значаја чињеница да је на закључење истога тужитељица дала сагласност (за коју иста наводи да је дата у страху). Супротно ревизионим наводима, усвајајући овај дио тужбеног захтјева, нижестепени судови нису прекорачили тужбени захтјев, јер је захтјевом затражено утврђење ништавости, па је суђено у оквиру тужбеног захтјева, а без обзира на чињеничне наводе тужбе који би се тицали рушљивости уговора, код обавезе суда из одредбе члана 109. ЗОО. Наиме, без обзира на чињенични основ истакнут у тужби, ако суд утврди да је оспорени правни посао ништав, усвојиће тужбени захтјев за утврђење његове ништавости.

Без утицаја су ревизиони наводи да су се тужени противили проширењу тужбеног захтјева, код тога да је тужитељица преиначила тужбени захтјев (истим поред непокретности обухватила и покретне ствари) у фази припремног рочишта, што је у складу са одредбом члана 57. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24- даље: ЗПП). Исто тако, неосновано је позивање ревидената на повреду одредбе члана 83. став 2. ЗПП, јер није било процесних сметњи да се у предметној парници расправља и о ваљаности оспореног купопродајног уговора.

Супротно ревизионим наводима, одлука о трошковима поступка има упориште у одредбама члана 386. став 3. и 387. став 1. ЗПП.

Из датих разлога, ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Јадранка Станишић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић